

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144):

1) у частині третій статті 65:

- перше речення після слів «чи наглядовій раді» доповнити словами «(у разі її утворення)»;

- доповнити новим речення такого змісту: «Керівник підприємства, члени виконавчого органу та члени наглядової ради мають обов'язки перед підприємством, передбачені законом (фідуціарні обов'язки) та зобов'язані діяти в інтересах підприємства, добросовісно і розумно.»;

2) у частині четвертій статті 67:

- виключити слово та знак «, паїв»;

- після слів «та зовнішніх кредитів (позик)» доповнити словами «на суму, що становить п'ять і більше відсотків вартості їхніх активів за даними річної фінансової звітності»;

- після слів «короткострокових (до одного року) кредитів (позик)» доповнити словами «на суму, що становить 5 і більше відсотків вартості їхніх активів за даними річної фінансової звітності»;

3) абзац перший частини восьмої статті 73 викласти в такій редакції:

«Річна фінансова звітність державного унітарного підприємства підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором відповідно до законодавства.»;

4) статтю 75 викласти в такій редакції:

«Стаття 75. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств

1. Державне комерційне підприємство зобов'язане розробляти та затверджувати стратегічний план розвитку, а також складати і виконувати річний фінансовий план, інвестиційні плани на рік та на середньострокову перспективу (3-5 років) відповідно до закону.

2. Фінансовий план державного комерційного підприємства підлягає затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому, якщо інше не передбачено законом, наглядовою радою, а у разі, якщо наглядову раду державного підприємства не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом, органами, до сфери управління яких вони належать.

Державні комерційні підприємства електроенергетики, діяльність яких регулюється шляхом затвердження ліцензійних умов національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, складають фінансові плани з урахуванням затвердженої цією комісією структури тарифів на теплову енергію. Фінансові плани таких державних комерційних підприємств підлягають затвердженню до 31 грудня року, що передує плановому.

За несвоєчасне подання на розгляд, погодження або затвердження річного фінансового плану та звіту про його виконання посадові особи державного комерційного підприємства несуть відповідальність, установлену законом.

3. Органи, до сфери управління яких входять державні комерційні підприємства, надають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку, до 1 вересня року, що передує планованому, зведені показники фінансових планів та фінансові плани у розрізі окремих державних комерційних підприємств, які входять до сфери їх управління.

4. Порядок, форма та рекомендації по розробці фінансового плану затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку.

5. Державне комерційне підприємство не має права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним особам чи громадянам, крім випадків, передбачених законом. Відчужувати майно державного комерційного підприємства, що належить до основних фондів, державне комерційне підприємство має право виключно шляхом продажу на електронних аукціонах, якщо інше не визначене законом або статутом цього підприємства. Якщо ринкова вартість майна, що належить до основних фондів та підлягає відчуженню, становить від 10 і до 25 відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності,

відчуження здійснюється за рішенням наглядової ради такого державного комерційного підприємства.

Відчуження здійснюється за рішенням органу, до сфери управління якого належить державне комерційне підприємство, якщо:

- наглядову раду державного комерційного підприємства не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом; або
- ринкова вартість майна, що підлягає відчуженню, становить 25 і більше відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними останньої річної фінансової звітності.

Розпоряджатися в інший спосіб майном, що належить до основних фондів, державне комерційне підприємство має право лише у межах повноважень та у спосіб, що передбачені цим Кодексом та іншими законами.

Відчуження нерухомого майна державних унітарних підприємств, а також повітряних і морських суден, суден внутрішнього плавання та рухомого складу залізничного транспорту державних унітарних підприємств здійснюється за умови додаткового погодження в установленому порядку з Фондом державного майна України.

6. Кошти, одержані від продажу майнових об'єктів, що належать до основних фондів державного комерційного підприємства, використовуються відповідно до затвердженого фінансового плану, якщо інше не передбачено законом.

Кошти, одержані від продажу нерухомого майна, за вирахуванням балансової (залишкової) вартості такого майна, якщо інше не встановлено законом, зараховуються до загального фонду державного бюджету.

7. Списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорена амортизація основних фондів державного комерційного підприємства можуть проводитися за рішенням наглядової ради такого державного підприємства.

Списання з балансу не повністю амортизованих основних фондів, а також прискорена амортизація основних фондів державного комерційного підприємства здійснюється за рішенням органу, до сфери управління якого належить державне комерційне підприємство, якщо:

- наглядову раду державного комерційного підприємства не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;
- ринкова вартість основних фондів становить 25 і більше відсотків вартості активів державного комерційного підприємства за даними річної фінансової звітності.

Порядок списання основних фондів, визначений у цій статті, застосовується також до державного майна, яке обліковується на балансі господарських товариств.

8. Державні комерційні підприємства утворюють за рахунок прибутку (доходу) спеціальні (цільові) фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних з їх діяльністю:

фонд розвитку виробництва;

фонд споживання (оплати праці);

резервний фонд;

інші фонди, передбачені статутом підприємства.

Порядок використання цих фондів визначається відповідно до затвердженого фінансового плану.

9. Розподіл прибутку (доходу) державних комерційних підприємств здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану з урахуванням вимог цього Кодексу та інших законів.

10. У фінансовому плані державного комерційного підприємства затверджуються планові суми коштів, які спрямовуються державі як власнику і зараховуються до державного бюджету. Планові суми коштів визначаються на основі прогнозованого рівня прибутку з урахуванням оцінювання ризиків діяльності державного комерційного підприємства.

11. Органи, до сфери управління яких відносяться державні комерційні підприємства, до 15 липня року, що передує плановому, надають Кабінету Міністрів України та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, інформацію про прогнозні обсяги чистого фінансового результату та прогнозні обсяги перерахування частини чистого прибутку в середньостроковій перспективі державних комерційних підприємств для їх урахування під час формування державного бюджету.

12. У разі зміни керівника державного комерційного підприємства та за наявності обґрунтованих підстав наглядова рада, а у разі, якщо наглядову раду державного комерційного підприємства не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом, орган, до сфери управління якого належить державне комерційне підприємство, може ініціювати проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту діяльності підприємства в порядку, передбаченому законом.

13. Інші особливості господарської та соціальної діяльності державних комерційних підприємств визначаються законом.»;

5) частину третю статті 89 викласти у такій редакції:

«3. Господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі, зобов'язане розробляти та затверджувати стратегічний план розвитку, а також складати і виконувати річний фінансовий та інвестиційний плани та інвестиційні плани на середньострокову перспективу (3-5 років) відповідно до закону. Стратегічний

план розвитку, а також річний фінансовий та інвестиційний плани та інвестиційні плани на середньострокову перспективу (3-5 років) господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать державі, підлягають затвердженню наглядовою радою товариства, а у разі, якщо наглядову раду державного підприємства не утворено або якщо її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом, - органами, до сфери управління яких вони належать.

Господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, яке відповідно до закону зобов'язане складати та подавати консолідовану фінансову звітність, на кожний наступний рік складає і виконує консолідований фінансовий план, який включає показники дочірніх підприємств та господарських товариств, що входять до його консолідованої фінансової звітності. Консолідований фінансовий план підлягає затвердженню до 31 грудня року, що передує плановому.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які здійснюють господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, складають фінансові плани з урахуванням затвердженої цією комісією структури тарифів на електричну та теплову енергію. Фінансові плани таких господарських товариств підлягають затвердженню до 31 грудня року, що передує плановому.

Фінансові плани оператора газотранспортної системи та оператора системи передачі, а також господарського товариства, яке володіє корпоративними правами в операторі газотранспортної системи, не підлягають затвердженню відповідно до статті 75 цього Кодексу.

Фінансові плани оператора газотранспортної системи, оператора системи передачі, а також господарського товариства, яке володіє корпоративними правами в операторі газотранспортної системи, розробляються в порядку, визначеному їхніми установчими документами, та затверджуються суб'єктами управління об'єктами державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з транспортування, передачі електричної енергії»;

6) у статті 90:

- у частині другій слова «ревізійною комісією (ревізором)» замінити словами «підрозділом внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)»;

- у абзаці другому частини третьої слова «може підлягати обов'язковій перевірці незалежним аудитором. Критерії віднесення господарських товариств до таких, фінансова звітність яких підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, визначаються Кабінетом Міністрів України залежно від балансової вартості активів господарських товариств» замінити словами «підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором відповідно до законодавства»;

7) у частині першій статті 141 слова «державних підприємств» замінити словами «державних унітарних підприємств» та виключити слово «, паї»;

8) частину другу статті 388 викласти в такій редакції:

«2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, можуть укладати кредитні договори з іноземними фінансовими установами на суму, що становить п'ять і більше відсотків вартості їхніх активів за даними річної фінансової звітності, лише за попередньою згодою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику.»;

2. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356):

1) абзац перший частини третьої статті 92 слова викласти в такій редакції:

«3. Орган або особа, яка відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступає від її імені, а також яка є членом колегіального виконавчого органу юридичної особи, з моменту її призначення набуває обов'язків відносно такої юридичної особи, зокрема: зобов'язана діяти виключно в інтересах юридичної особи, добросовісно і розумно, у межах повноважень, наданих статутом юридичної особи та законодавством, та в такий спосіб, який на її добросовісне переконання, сприятиме досягненню мети діяльності юридичної особи, в тому числі, уникати конфлікту інтересів та не перевищувати своїх повноважень. Члени наглядової ради юридичної особи мають такі ж обов'язки відносно відповідної юридичної особи та повинні діяти в інтересах цієї юридичної особи та всіх її власників (акціонерів, учасників).»;

2) частину першу статті 98 доповнити словами «, якщо інше не встановлено законом»;

3. У Законі України «Про управління об'єктами державної власності» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 46, ст.456):

1) у частині другій статті 5:

- виключити пункти 6) та 17-1);

- доповнити пунктами 17-4) – 17-7) такого змісту:

«17-4) затверджує Політику державної власності;

17-5) затверджує Політику винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, де наглядову раду не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;

17-6) затверджує Політику винагороди членам наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

17-7) затверджує базові нормативи відрахування частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі.»;

- у пункті 18:

підпункт в) викласти в такій редакції: «в) відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями;»;

підпункт г) викласти в такій редакції: «г) конкурсного відбору керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчого органу господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, де наглядову раду не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

підпункт ґ) викласти в такій редакції: «ґ) оплати праці і винагороди керівника державного унітарного підприємства, голови виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, де наглядову раду не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

виключити підпункт і);

підпункт л) викласти в такій редакції: «л) укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, договорів про спільну діяльність та управління майном, крім тих підприємств та господарських товариств, статутом яких ці повноваження віднесено до компетенції наглядової ради.»;

виключити підпункт с);

підпункт х) викласти в такій редакції: «х) оплати послуг та компенсації витрат членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;»;

виключити підпункт ц);

підпункт ч) викласти в такій редакції: «формування та ведення реєстру укладених контрактів з керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;»

- пункт 18-1 доповнити абзацом такого змісту: «оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки;»;
- доповнити пунктом 22-1) такого змісту: «22-1) затверджує типовий статут державного унітарного підприємства.»;
- доповнити новим пунктом 28) такого змісту: «затверджує політику державної власності».

2) у частині першій статті 5-2:

- у пункті 4) виключити абзац такого змісту: «спільної діяльності, де однією із сторін є підприємства державного сектору економіки;»;
- у пункті 7-1 слова «суб'єктів господарювання державного сектору економіки» замінити словами «державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі,»;

3) у частині першій статті 6:

- пункт 4) викласти в такій редакції:

«4) призначають на посаду та звільняють з посади керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, укладають і розривають з ними контракти, здійснюють контроль за дотриманням їх вимог у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства або господарського товариства не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів;»;

- пункт 4-1) доповнити словами «, у порядку, встановленому законом»;

- пункти 5) та 6) викласти в такій редакції:

«5) затверджують індивідуальні політики власності державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, на підставі Політики державної власності, затвердженої Кабінетом Міністрів України та здійснюють контроль за їх виконанням. Індивідуальні політики власності підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать державі, підлягають оприлюдненню.»;

6) затверджують стратегічний план розвитку, річний фінансовий та інвестиційний плани, а також інвестиційний план на середньострокову перспективу (3-5 років) державних унітарних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких 100 відсотків акцій (часток) належать

державі, управління корпоративними правами або контроль за діяльністю яких вони здійснюють та здійснюють контроль за їх виконанням у встановленому порядку у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства не утворено, або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів;»

- пункт 8) викласти у такій редакції:

«8) забезпечують проведення щорічних незалежних аудиторських перевірок фінансової звітності державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у разі, якщо наглядову раду такого державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів. У разі зміни керівника державного унітарного підприємства та голови виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, уповноважений орган управління державного унітарного підприємства або загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі можуть ініціювати проведення незалежного аудиту або державного фінансового аудиту діяльності зазначених суб'єктів господарювання у порядку, передбаченому законом, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності;»;

- виключити пункт 8-1);

- пункт 14-1) викласти в такій редакції:

«14-1) визначають кандидатури осіб, які представляють інтереси держави на загальних зборах (далі – представники держави), в наглядових радах господарських товариств, функції з управління корпоративними правами держави в яких вони здійснюють, та в наглядових радах державних унітарних підприємств, забезпечують їх обрання (призначення) в наглядових радах державних унітарних підприємств, а в господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, – забезпечують подання пропозицій щодо кандидатів у члени наглядової ради згідно з законом, видають представникам держави довіреності на представництво інтересів держави у загальних зборах таких господарських товариств, а за необхідності також укладають з ними договори доручення;»;

- пункти 20)-21) викласти в такій редакції:

«20) погоджують державним унітарним підприємствам, установам, організаціям, що належать до сфери їх управління, а також господарським товариствам, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, договори про спільну діяльність та управління майном, зміни до них та контролюють виконання умов цих договорів, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;

21) організують і проводять конкурси з визначення керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчого органу господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

- у пункті 22) слова «Державного бюджету України» замінити словами «державного бюджету» та слова «державними підприємствами, господарськими структурами» замінити словами «державними унітарними підприємствами»;

- пункти 25) та 26) викласти в такій редакції:

«25) забезпечують проведення інвентаризації майна державних унітарних підприємств, установ, організацій, об'єктів державної власності, що перебувають на балансі господарських структур відповідно до визначеного Кабінетом Міністрів України порядку у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;

26) забезпечують проведення екологічного аудиту державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у тому числі тих, що передаються в оренду, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

- доповнити новим пунктом 37-1) такого змісту:

«37-1) здійснюють оцінювання фінансових ризиків суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери їх управління, відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України;»;

4) у частині першій статті 7:

- підпункт і) пункту 1) викласти в такій редакції:

«і) погоджує державним унітарним підприємствам, установам, організаціям, а також господарським товариствам, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, повноваження з управління корпоративними правами держави яких він здійснює, договори про спільну діяльність та управління майном, зміни до них, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

- підпункт і) пункту 3) викласти в такій редакції:

«і) здійснює контроль за виконанням умов контрактів керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які перебувають у сфері його управління, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»

5) у частині першій статті 9:

- пункти 1) та 1-1) викласти в такій редакції:

«1) укладають контракти з керівниками державних підприємств та головами виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у разі, якщо наглядову раду державного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;

1-1) подають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, інформацію про укладені контракти з керівниками державних унітарних підприємств, головами виконавчих органів господарських

товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у тому числі коли повноваження з призначення та звільнення таких керівників і голів виконавчих органів згідно із законом та/або статутом належать до компетенції наглядової ради;»;

- пункт 3) викласти в такій редакції:

«3) забезпечують розроблення і затверджують річні фінансові та інвестиційні плани, а також інвестиційні плани на середньострокову перспективу (3 - 5 років) державних унітарних підприємств і господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом;»;

- доповнити пунктом 6) такого змісту:

«6) здійснюють інші функції та повноваження, визначені Кабінетом Міністрів України в порядку передачі об'єктів державної власності в управління, передбачені законом та статутами державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.»;

6) у статті 11:

- частину першу викласти в такій редакції:

«1. Корпоративні права держави не можуть передаватися господарським товариствам для формування їх статутних капіталів, крім передачі до статутних капіталів акціонерних товариств, 100 відсотків акцій яких належать державі, та державних холдингових компаній.»;

- абзаци перший-третій частини третьої викласти в такій редакції:

«3. Суб'єкти управління об'єктами державної власності здійснюють управління корпоративними правами держави господарських товариств, функції з управління якими вони здійснюють, та державними унітарними підприємствами шляхом призначення представників держави для участі у загальних зборах господарських товариств та шляхом призначення (обрання) членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, єдиним акціонером (учасником) яких є держава. У разі якщо держава не є єдиним акціонером (учасником) господарського товариства, відповідний суб'єкт управління об'єктами державної власності подає пропозиції щодо

кандидатів у члени наглядової ради загальним зборам акціонерів (учасників), у порядку передбаченому законом.

Представник держави на загальних зборах самостійно приймає рішення з питань порядку денного, за винятком випадків, передбачених законом.

Голосування на загальних зборах з питань про вчинення значних господарських зобов'язань, предметом яких є майно, роботи або послуги, ринкова вартість яких становить 25 і більше відсотків вартості активів господарського товариства, акціонером (учасником) якого є держава, за даними останньої річної фінансової звітності цього господарського товариства, здійснюється представником держави на загальних зборах виключно на підставі довіреності із завданням на голосування з цього питання, виданої суб'єктом управління об'єктами державної власності.»;

- частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Господарське товариство, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, за підсумками календарного року зобов'язане спрямувати частину чистого прибутку на виплату дивідендів.

Кабінет Міністрів України щороку, до 15 березня року, що настає за звітним, затверджує базові нормативи відрахування частини чистого прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, у розмірі не менше як 30 відсотків (далі – базовий норматив). Базовий норматив, встановлений за звітний рік, не підлягає перегляду.

Загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, приймають рішення про відрахування частини чистого прибутку на виплату дивідендів у розмірі затвердженого Кабінетом Міністрів України базового нормативу пропорційно розміру державної частки (акцій) у статутному капіталі такого господарського товариства за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у відповідному звітному році.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, сплачують до державного бюджету дивіденди у строк не пізніше 1 липня року, що настає за звітним, нараховані пропорційно розміру державної частки (акцій) у їх статутних капіталах. Зазначені вимоги щодо терміну сплати дивідендів не застосовуються у випадках, передбачених абзацом п'ятим цієї частини, та у разі прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про розстрочення платежу зі сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів до державного бюджету.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, які зобов'язані складати та подавати

консолідовану фінансову звітність відповідно до закону, за рішенням загальних зборів, що має бути ухвалене не пізніше 30 квітня року, що настає за звітним, здійснюють розподіл консолідованого прибутку за результатами консолідованої річної фінансової звітності, підтвердженої незалежним аудитором, відповідно до визначеного Кабінетом Міністрів України базового нормативу пропорційно розміру державної частки (акцій) у статутних капіталах господарських товариств. У цьому разі виплата дивідендів до державного бюджету здійснюється не пізніше 30 липня року, що настає за звітним, безпосередньо зазначеними господарськими товариствами, з урахуванням показників дочірніх підприємств та господарських товариств, які входять до консолідованої фінансової звітності господарського товариства, у статутному капіталі якого 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі.

Дочірні підприємства та господарські товариства, акціонером (учасником) яких є господарське товариство, у статутному капіталі якого 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, і які включені до консолідованої фінансової звітності такого господарського товариства здійснюють розподіл прибутку за рішенням їх вищого органу та, у разі прийняття рішення про відрахування частини чистого прибутку на виплату дивідендів, сплачують дивіденди безпосередньо господарському товариству.

На суму дивідендів на державну частку, несвоєчасно сплачених господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, податковими органами нараховується пеня, яка сплачується до загального фонду державного бюджету з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання строку платежу і по день сплати включно. Зазначені вимоги щодо нарахування пені не застосовуються у разі прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про розстрочення платежу зі сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів до державного бюджету.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів сплачують до державного бюджету та іншим учасникам господарського товариства частину чистого прибутку у розмірі, визначеному за базовим нормативом пропорційно розміру частки (акцій) у їх статутних капіталах, до 1 липня року, що настає за звітним. На суму таких коштів, несвоєчасно сплачених до державного бюджету, податковими органами нараховується пеня у порядку, визначеному абзацом сьомим цієї частини, яка сплачується до загального фонду державного бюджету. Господарські товариства, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, що зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову

звітність відповідно до закону, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 30 квітня року, що настає за звітним, сплачують до державного бюджету та іншим учасникам господарського товариства частину чистого прибутку на підставі даних консолідованої фінансової звітності у розмірі, визначеному за базовим нормативом пропорційно розміру частки (акцій) у їх статутних капіталах, до 30 липня року, що настає за звітним. На суму таких коштів, несвоєчасно сплачених до державного бюджету, податковими органами нараховується пеня у порядку, визначеному абзацом сьомим цієї частини, яка сплачується до загального фонду державного бюджету.

Кабінет Міністрів України, у визначеному ним порядку, приймає рішення про розстрочення платежу зі сплати господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів, які підлягають сплаті до державного бюджету за результатами фінансово-господарської діяльності таких товариств у відповідному році. У разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо розстрочення такого платежу, сплата господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, дивідендів до державного бюджету здійснюється до 31 грудня року, у якому прийнято рішення про розстрочення платежу.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких 25 і більше відсотків акцій (часток) належать державі, один раз на рік подають до податкового органу розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку в порядку та строки, встановлені Податковим кодексом України.

Платники частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку несуть відповідальність за неподання або несвоєчасне подання до податкових органів розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку або за порушення правил нарахування та сплати (перерахування) таких платежів у порядку, передбаченому Податковим кодексом України.

Господарськими товариствами енергетичної галузі, 100 відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, чистий прибуток, з якого розраховуються та сплачуються дивіденди, зменшується на суму цільових коштів (обсяг інвестиційної складової), що надійшли у складі тарифу і спрямовуються на виконання інвестиційних проектів, рішення щодо яких приймаються Кабінетом Міністрів України, та на обсяг повернення кредитних коштів (у складі тарифу), що були запозичені для фінансування капітальних вкладень на будівництво (реконструкцію, модернізацію) об'єктів згідно з відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України.»;

- частину 9 викласти в такій редакції:

«9. Державне майно, яке перебуває на балансах державних унітарних підприємств, установ, організацій, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що не підлягають приватизації, які не входять до складу єдиних майнових комплексів, що забезпечують основні види діяльності таких державних унітарних підприємств, установ, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та більше трьох років не використовується у виробничій діяльності і подальше його використання не планується, може бути відчужене, у тому числі шляхом його приватизації.

Господарські товариства єдиним акціонером (учасником) яких є держава, а також їх дочірні підприємства та господарські товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, єдиним акціонером (учасником) якого є держава та господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, розпоряджаються державним майном, що обліковується у них на балансі, в межах повноважень, визначених законом, та/або договором із відповідним суб'єктом управління таким майном.

Майно, внесене до статутного капіталу господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, а також майно, внесене до статутного капіталу його дочірнього підприємства або господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належать господарському товариству, єдиним акціонером (учасником) якого є держава, або набуте зазначеним господарським товариством або дочірнім підприємством в процесі їх господарської діяльності, є власністю такого господарського товариства або дочірнього підприємства відповідно.

Відчуження, обтяження, або передача у користування, у тому числі застава, іпотека, оренда, лізинг майна, що є власністю господарського товариства, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, здійснюється з урахуванням обмежень, установлених його статутом та законодавством.

Господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави та які є засновниками (учасниками, акціонерами) інших юридичних осіб, реалізують свої права засновника, учасника або акціонера таких юридичних осіб самостійно через органи управління таких юридичних осіб згідно із вимогами закону та статуту.»;

- частину 11 виключити;
- частину 15 викласти в такій редакції:

«15. За запрошенням наглядової ради у засіданні наглядової ради господарської організації, у статутному капіталі якої є корпоративні права держави, державного унітарного підприємства, з питань, що мають або можуть

мати вплив на трудові відносини, права та обов'язки трудового колективу, мають право брати участь з правом дорадчого голосу представники місцевого органу самоврядування та профспілок або іншого уповноваженого трудовим колективом органу, який підписав колективний договір від імені трудового колективу.».

7) у статті 11-1:

- назву статті після слів «відрахування державними» доповнити словом «унітарними»;

- у частині другій:

абзац перший та третій після слів «прибуток державних» доповнити словом «унітарних»;

абзац другий після слова «Державними» доповнити словом «унітарними»;

у абзаці третьому виключити слова «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо питань оподаткування природного газу та електричної енергії»,» та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування підприємств - учасників Державного концерну «Укроборонпром»;

8) у статті 11-2:

- частину першу викласти в такій редакції:

«1. Утворення наглядової ради є обов'язковим у державних унітарних підприємствах та в господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі у разі, якщо вони відповідають критеріям, які затверджені Кабінетом Міністрів України, або встановлені законом.

Утворення наглядової ради з дотриманням вимог закону щодо незалежності її членів є обов'язковим для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, щодо яких прийнято рішення про приватизацію або якщо після завершення приватизації у статутному капіталі господарського товариства залишатиметься державна частка. У такому разі, наглядова рада має бути утворена протягом трьох місяців з моменту передачі державним органам приватизації функцій з управління пакетами акцій (частками), щодо яких прийнято рішення про приватизацію.

Компетенція наглядової ради, її кількісний склад, порядок скликання, проведення засідань, прийняття рішень та інші питання внутрішньої організації діяльності наглядової ради визначаються Законом, статутом та положенням про наглядову раду. Положення про наглядову раду державного унітарного підприємства затверджується уповноваженим органом управління.

Уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, можуть вирішувати будь-які питання діяльності державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, крім питань, вирішення яких згідно із законом або статутом належить до виключної компетенції наглядової ради, за умови, якщо наглядову раду утворено і її склад відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом.

Наглядова рада має право прийняти рішення щодо передачі на вирішення уповноваженому органу управління державного унітарного підприємства, включити до порядку денного загальних зборів господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, будь-яке питання, що віднесено до її виключної компетенції законом або статутом, для його вирішення відповідним органом чи загальними зборами.»;

- частину другу викласти в такій редакції:

«2. Кількість членів наглядової ради державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не може бути менше ніж п'ять осіб та більше ніж 11 осіб.

До складу наглядових рад державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, включаються незалежні члени наглядової ради, кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради.

Кандидати на посаду члена наглядової ради державного унітарного підприємства відбираються та призначаються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Кандидатури осіб, які пропонуються суб'єктом управління об'єктами державної власності, що здійснює управління корпоративними правами держави в господарському товаристві, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, до обрання членами наглядової ради господарського товариства, відбираються в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, а самі члени наглядової ради обираються згідно із Законом України "Про акціонерні товариства", іншими законами, що регулюють діяльність таких господарських товариств.

Кваліфікаційні вимоги до члена наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджує Кабінет Міністрів України. Додаткові кваліфікаційні вимоги до незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі,

можуть бути визначені у статуті, положенні про наглядову раду та/або положенні про принципи формування наглядової ради такого державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Строк повноважень члена наглядової ради становить три роки. Уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджують умови цивільно-правових договорів та визначають особу, яка уповноважується на підписання таких договорів з членами наглядової ради. Цивільно-правовий договір, укладений з членом наглядової ради, є оплатним, якщо інше не передбачено законом.

Суб'єкт управління об'єктами державної власності, загальні збори господарського товариства можуть прийняти рішення щодо призначення на новий строк членів наглядової ради державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які відповідають вимогам, визначеним Законом»;

- частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Керівникам державних унітарних підприємств та членам колегіального виконавчого органу (особі, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, забороняється суміщати таку діяльність з будь-якою підприємницькою чи іншою оплачуваною діяльністю, крім отримання авторської винагороди, наукової та викладацької діяльності та/або випадків схвалення такої діяльності наглядовою радою такого державного унітарного підприємства або господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, керівником чи членом колегіального виконавчого органу (особою, яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу) якого є відповідна особа, а в разі відсутності наглядової ради - відповідним суб'єктом управління об'єктами державної власності (для державного унітарного підприємства) чи загальними зборами товариства (для господарського товариства).»;

- доповнити частинами сьомою та восьмою такого змісту:

«7. Загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, або уповноважений орган управління державним унітарним підприємством можуть прийняти рішення про дострокове припинення повноважень членів наглядової ради та одночасне обрання нових членів. Повноваження члена наглядової ради державного

унітарного підприємства та господарського товариства у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, можуть бути припинені достроково виключно з таких підстав:

1) невиконання цілей діяльності таким державним унітарним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та нездатність забезпечити виконання показників результативності виконавчим органом такого державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що може бути встановлено на підставі звіту наглядової ради;

2) встановлення факту невідповідності члена наглядової ради кваліфікаційним вимогам, незалежного члена наглядової ради – вимогам щодо незалежності;

3) на вимогу кваліфікованої більшості членів наглядової ради в разі, якщо член наглядової ради неналежним чином виконує свої посадові обов'язки, обов'язки відносно такого державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, або не відповідає вимогам щодо професійної придатності та ділової репутації;

4) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням, за умови, що така заява подається не пізніше ніж за два тижні до припинення повноважень;

5) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я або з інших підстав;

6) набрання законної сили вироком або рішенням суду, яким члена наглядової ради засуджено до покарання, що виключає можливість виконання обов'язків члена наглядової ради;

7) набрання щодо члена наглядової ради законної сили судовим рішенням про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

8) смерть члена наглядової ради, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім або оголошення померлим;

9) неналежне виконання обов'язків членом наглядової ради.

Рішення про дострокове припинення повноважень члена наглядової ради з підстав, передбачених пунктами 1-3, та 9 частини сьомої цієї статті, приймається органом управління державного унітарного підприємства або загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, при цьому рішення про дострокове припинення повноважень з підстав, передбачених пунктом 1 частини сьомої цієї статті, приймається лише щодо всього складу

наглядової ради, якщо члени наглядової ради не зможуть продемонструвати, що вони належним чином виконували обов'язки відносно державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, які покладаються законом на посадових осіб, або якщо виникли суттєві обставини, які члени наглядової ради не могли передбачити за умови належного виконання обов'язків, які покладаються законом на посадових осіб. Повноваження члена наглядової ради достроково припиняються з підстав, передбачених пунктами 4-8 частини сьомої цієї статті, з настанням відповідних обставин, без рішення уповноваженого органу управління державного унітарного підприємства або загальних зборів акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Уповноваженому органу управління державного унітарного підприємства, загальним зборам господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, забороняється припинити повноваження функціонуючої наглядової ради з метою отримання повноважень щодо обрання та припинення повноважень голови та членів виконавчого органу таких підприємств та господарських товариств. У разі припинення повноважень функціонуючої наглядової ради уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язані у місячний термін з дати такого припинення повноважень призначити конкурсний відбір для якомога швидшого обрання повного складу наглядової ради такого підприємства або товариства в порядку, передбаченому законом.

8. Державне унітарне підприємство та господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, повинно створити комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, з урахуванням особливостей свого виду діяльності, характеру та обсягів операцій, що здійснюються ним в ході провадження такої діяльності, та ризиків, які властиві такій діяльності. Контроль за функціонуванням системи внутрішнього контролю здійснює наглядова рада, а у разі, якщо її не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.»;

- 9) у статті 11-3:
 - у частині першій:

пункт 1) після слів «відокремленого підрозділу» доповнити словами «, крім обіймання посади незалежного члена наглядової ради»;

пункт 4) після слів «отримує або отримувала» доповнити словами «протягом попередніх трьох років»;

у пункті 5) слова «є власником корпоративних прав» замінити словами «володіє (прямо або опосередковано) 5 і більше відсотками статутного капіталу»;

пункт 7) викласти в такій редакції: «7) є незалежним аудитором такого державного унітарного підприємства або господарського товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу, або була ним протягом певного періоду за останні три роки, що передували її призначенню (обранню) до наглядової ради;»;

пункт 9) після слів «підрозділом безпосередньо» доповнити словами «, як фізична особа підприємець»;

пункт 10) викласти в такій редакції: «10) була сукупно більш як дев'ять років незалежним членом наглядової ради такого державного унітарного підприємства або господарського товариства;»;

- виключити абзац перший частини другої;

- доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Незалежність члена наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, підтверджується у письмовій формі його особистою заявою у таких випадках:

подання відповідній комісії з конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради документів для участі в конкурсному відборі;

оголошення про проведення загальних зборів акціонерів (учасників), до порядку денного яких включене питання про обрання відповідного кандидата на посаду незалежного члена наглядової ради;

оприлюднення рішення про обрання/переобрання відповідного кандидата на посаду незалежного члена наглядової ради у порядку розкриття інформації емітентами цінних паперів;

оприлюднення у складі річного звіту такого господарського товариства у порядку розкриття інформації емітентами цінних паперів;

щорічно після обрання/переобрання незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства.»;

10) у статті 11-4:

- назву статті викласти в такій редакції: «Компетенція та організація діяльності наглядової ради державного унітарного

підприємства та господарського товариства, більше 50 відсотків акцій (часток) якого належить державі»;

- у частині першій:

доповнити новими абзацами першим та другим такого змісту:

«Компетенція наглядової ради акціонерного товариства, більше 50 відсотків акцій якого належить державі, визначається статутом відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства».

Компетенція наглядової ради товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, більше 50 відсотків акцій якого належить державі, визначається статутом відповідно до вимог Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.» та змінити відповідно нумерацію наступних абзаців;

пункт 1) викласти в такій редакції: «1) затвердження стратегічного плану розвитку державного унітарного підприємства;»;

доповнити новим пунктом 1-1) такого змісту: «1-1) річного фінансового плану та звіту про його виконання, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (3-5 років), показників результативності підприємства;»;

доповнити новим пунктом 1-2) такого змісту: «1-2) здійснення функції управління ризиками державного унітарного підприємства;»;

у пункті 4) виключити слова «, крім акцій»;

пункт 8) викласти в такій редакції «8) надання пропозицій органу управління щодо обрання незалежного аудитора державного унітарного підприємства, визначення умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру оплати його послуг;»;

пункт 9) викласти в такій редакції: «9) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного господарського зобов'язання, предметом якого є майно, роботи або послуги, ринкова вартість яких становить від 10 до 25 відсотків вартості активів державного унітарного підприємства, за даними річної фінансової звітності, крім випадків, передбачених законом. Статутом державного унітарного підприємства може бути встановлено нижче граничне значення вартості майна, робіт або послуг чи суми коштів, що є предметом господарського зобов'язання, та додаткові критерії для віднесення правочину до такого, щодо якого є заінтересованість, чи до господарського зобов'язання, що потребує затвердження уповноваженим органом управління»;

пункт 10) викласти в такій редакції: «10) прийняття рішення про залучення суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання для оцінки майна державного унітарного підприємства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;»;

виключити пункт 11);

пункт 16) викласти в такій редакції: «16) призначення та припинення повноважень керівника підрозділу внутрішнього аудиту державного унітарного підприємства (внутрішнього аудитора), затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;»;

у пункті 17) слово «складення» замінити «підготовка»;

- доповнити частиною 1-1 такого змісту:

«1-1. Наглядова рада державного унітарного підприємства з числа її членів обов'язково утворює комітет з питань аудиту і комітет з питань призначень та визначення винагороди посадовим особам державного унітарного підприємства, голова і більшість членів яких є незалежними членами. Наглядова рада державного унітарного підприємства має право утворювати відповідно до статуту, положення про наглядову раду, інші комітети з числа членів наглядової ради.

Наглядова рада державного унітарного підприємства (а у разі, якщо наглядову раду не утворено – уповноважений орган управління) обов'язково призначає внутрішнього аудитора (підрозділ внутрішнього аудиту), який діє відповідно до положення, затвердженого наглядовою радою (а у разі, якщо наглядову раду не утворено – уповноваженим органом управління) і є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо члену наглядової ради - голові комітету з питань аудиту (а у разі, якщо наглядову раду не утворено – уповноваженому органу управління). Внутрішній аудитор (працівники підрозділу внутрішнього аудиту) не можуть суміщати таку діяльність з будь-якою іншою діяльністю в державному унітарному підприємстві.

Засідання наглядової ради державного унітарного підприємства вважається правоможним, якщо на ньому присутні більше половини членів наглядової ради від її загального складу. Під час голосування голова та кожен із членів наглядової ради мають один голос. У разі прийняття наглядовою радою рішення про укладення державним унітарним підприємством правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, члени наглядової ради, які є

заінтересованими особами, не мають права голосу та не можуть будь-яким іншим чином брати участь у розгляді предмета питання. Якщо всі члени наглядової ради є заінтересованими у вчиненні правочину рішення про надання згоди на вчинення правочину із заінтересованістю виноситься на розгляд уповноваженого органу управління.

Рішення наглядової ради державного унітарного підприємства приймається простою більшістю голосів членів наглядової ради, які беруть участь у засіданні та мають право голосу. При цьому член наглядової ради має право письмово викласти окрему думку з питань, що розглядаються. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови наглядової ради. Рішення наглядової ради, прийняті в межах її компетенції, обов'язкові для виконання державним унітарним підприємством.»;

11) доповнити статтею 11-5 такого змісту:

«Стаття 11-5. Політика державної власності, стратегічне та фінансове планування державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі

1. Кабінет Міністрів України затверджує Політику державної власності, яка визначає загальні принципи:

- підвищення ефективності діяльності державних унітарних підприємств або господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- збереження активів державних унітарних підприємств або господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- забезпечення економічних інтересів держави;
- виконання покладених на державу соціальних функцій;
- плани щодо приватизації об'єктів державної власності;
- керівні принципи щодо реалізації прав держави як власника державних унітарних підприємств та корпоративних прав господарських товариств.

Кабінет Міністрів України регулярно, але не рідше ніж раз на п'ять років, переглядає Політику державної власності.

2. На підставі Політики державної власності уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого 100 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджують індивідуальні політики власності, які включають підстави державної форми власності, згідно з якими держава володіє таким підприємством або товариством та цілі діяльності державних унітарних підприємств або господарських товариств, у статутному

капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та індивідуальні плани з корпоративного управління.

Політика власності - це політика, яка визначає мету здійснення державного володіння, стратегічні засади на яких здійснюється управління об'єктами державної власності, основні показники ефективності діяльності об'єктами державної власності. Затвердження політики власності здійснюється уповноваженим органом управління.

3. Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі, а у разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановлених законом, уповноважений орган управління державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язані:

- забезпечити розроблення, затвердити та регулярно переглядати стратегічний план розвитку державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

- затвердити показники результативності для проведення моніторингу виконання стратегічного плану розвитку.

Стратегічний план розвитку є основним довгостроковим плановим документом державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі, та закріплює його цілі діяльності та розвитку на період 3-5 років.

Стратегічний план розвитку повинен відповідати загальним цілям володіння, визначеним у Політиці державної власності, основним напрямкам діяльності, закріпленим у статуті, та визначати основні заходи та ресурси, необхідні для досягнення таких цілей та здійснення діяльності.

Розробка і виконання стратегічного плану розвитку здійснюється з метою збільшення ринкової вартості, досягнення комерційних та некомерційних цілей державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі у довгостроковій перспективі з урахуванням ринкових умов та пов'язаних фінансових та нефінансових ризиків.

4. У відповідності до стратегічного плану розвитку, а до його затвердження – на підставі Політики державної власності, керівник державного унітарного підприємства, голова виконавчого органу господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, зобов'язаний забезпечити розробку, подання на затвердження наглядовій раді та

виконання річних фінансових та інвестиційних планів, а також інвестиційних планів на середньострокову перспективу (3-5 років) відповідно до закону.

Наглядова рада державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджує річний фінансовий та інвестиційні (річний та на 3-5 років) плани.

У разі, якщо наглядову раду державного унітарного підприємства чи господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом, уповноважений орган державного унітарного підприємства, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, затверджує(ють) стратегічний план розвитку, фінансовий та інвестиційний плани.

5. На підставі стратегічного плану розвитку, фінансового та інвестиційних планів державного унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та його показників результативності, керівник державного унітарного підприємства та виконавчий орган, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, звітують наглядовій раді. З врахуванням такого звіту наглядова рада звітує перед уповноваженим органом управління державного унітарного підприємства, загальними зборами господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, та про заходи, вжиті наглядовою радою.»;

12) у статті 14:

- частину першу викласти в такій редакції:

«1. Наглядова рада, а у разі, якщо її не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом, суб'єкт управління або об'єктами державної власності, до сфери управління якого належить державне унітарне підприємство, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, визначають розмір оплати праці і винагороди керівників державних унітарних підприємств, голів виконавчих органів господарських товариств або осіб, які здійснюють повноваження одноосібного виконавчого органу , у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Винагорода членів виконавчого органу і членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких

більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, має бути розумно обґрунтованою стосовно аналогічних ринкових показників розмірів і умов виплати винагороди у відповідному секторі економіки із урахуванням обставин та умов діяльності конкретного підприємства або товариства, в тому числі його розміру, складності, обсягу, видів та характеру здійснюваних ним господарських операцій, його організаційної структури, фінансового стану та інших особливостей діяльності.»;

- у частині третій після слів «Відповідальність керівників» доповнити словами «, членів колегіального виконавчого органу» та виключити слова «товариству» та «у порядку та випадках, визначених Кабінетом Міністрів України»;

13) виключити частину другу статті 16;

4. У Законі України «Про акціонерні товариства» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2008, № 50-51, ст.384):

1) у пункті 15) частини першої статті 2 слова «ревізійної комісії, ревізор» замінити словами «підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор)»;

2) у пункті 6) частини другої статті 10 слова «членів ревізійної комісії (ревізора)» замінити словами «підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора) (у разі, якщо в товаристві не створено наглядову раду)»;

3) у частині другій статті 33:

- у пункті 9) виключити слова «та ревізійну комісію (ревізора) товариства»;

- доповнити пунктом 19-1) такого змісту:

«19-1) за поданням наглядової ради товариства (у разі її створення) призначення аудитора товариства та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг, якщо інше не визначено статутом та Законом України «Про банки і банківську діяльність»; »;

- виключити пункт 20);

- пункт 24) викласти в такій редакції: «24) прийняття рішення за результатами розгляду звіту наглядової ради;»;

- виключити пункт 26-1);

4) у частині першій статті 51 виключити слова «здійснює управління акціонерним товариством, а також»;

5) у частині другій статті 52:

- доповнити пунктом 4-1) такого змісту:

«4-1) затвердження стратегічного плану розвитку та показників результативності акціонерного товариства, річного фінансового плану та звіту про його виконання, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (3-5 років);»;

- пункт 13) викласти в такій редакції:

«13) обрання аудитора (аудиторської фірми) товариства та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, установлення розміру оплати його послуг, якщо інше не встановлено статутом, та надання рекомендацій загальним зборам щодо призначення аудитора (аудиторської фірми) товариства;»;

- у пункті 16-2 слова «структурних та/або відокремлених підрозділів товариства» замінити словами «відокремлених підрозділів товариства, крім випадків, коли рішенням наглядової ради ці повноваження делеговані виконавчому органу;»;

6) у частині другій статті 53:

- слова «членом ревізійної комісії (ревізором) цього товариства» замінити словами «працівником підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)»;

- доповнити абзацом другим такого змісту:

«До складу наглядової ради акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належить державі, включаються незалежні директори, кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради.»;

7) у частині першій статті 55 виключити слова «ревізійної комісії,»;

8) в абзаці другому частини першої статті 56 слова «може прийняти» замінити словом «приймає»;

9) частину першу статті 57 доповнити другим реченням такого змісту: «Повноваження членів наглядової ради акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, припиняються тільки з підстав, передбачених законом.»;

10) у частині четвертій статті 58 слова «ревізійної комісії» замінити словами «працівником служби внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором)»;

11) у статті 62:

- в абзаці першому частини першої слова «представляють інтереси держави або територіальної громади в наглядовій раді або ревізійній комісії товариства» замінити словами «є представниками держави або територіальної громади в наглядовій раді товариства»;

- у частині третій слова «ревізійної комісії (ревізора) або» замінити словами «наглядової ради, керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора), зовнішнього»;

12) у статті 63:

- назву статті викласти в такій редакції: «Стаття 63. Обов'язки та відповідальність посадових осіб органів акціонерного товариства»;

- частину першу викласти в такій редакції

«1. Обов'язки посадових осіб органів акціонерного товариства відносно цього товариства та відповідальність за їх порушення встановлюються законом.»;

13) статтю 73 викласти в такій редакції:

«1. З метою забезпечення діяльності комітету з питань аудиту та проведення перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства наглядова рада приймає рішення щодо запровадження в товаристві посади внутрішнього аудитора (створення служби внутрішнього аудиту).

Внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту) призначається наглядовою радою і є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо члену наглядової ради - голові комітету з питань аудиту.

Внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту) обов'язково призначається наглядовою радою акціонерного товариства та діє відповідно до положення, затвердженого наглядовою радою. У разі, якщо у акціонерному товаристві не утворено наглядову раду, внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту) призначається загальними зборами з метою проведення перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства.

2. Працівники підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор) не можуть суміщати таку діяльність з будь-якою професійною діяльністю у товаристві.

3. Керівник підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор) має право брати участь у засіданнях наглядової ради та виконавчого органу у випадках, передбачених цим Законом, статутом або внутрішніми положеннями товариства, а у разі, якщо у товаристві не утворено наглядову раду – у засіданнях загальних зборів акціонерів та брати участь в обговоренні питань порядку денного з правом дорадчого голосу.»;

14) у статті 74:

- частину першу викласти в такій редакції:

«1. Підрозділ внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор) проводить перевірку фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за результатами фінансового року, якщо інше не передбачено статутом товариства. Виконавчий орган забезпечує працівникам підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішньому аудитору) доступ до інформації в межах, передбачених статутом або положенням про підрозділ внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора).»;

- у частині другій слова «ревізійна комісія (ревізор)» замінити словами «підрозділ внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор)»;

15) у статті 76:

- частину першу викласти в такій редакції:

«1. Спеціальна перевірка фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства проводиться підрозділом внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором), а в разі її відсутності – аудитором (аудиторською фірмою). Така перевірка проводиться з ініціативи керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора), за рішенням загальних зборів, наглядової ради, виконавчого органу або на вимогу акціонерів (акціонера), які (який) на момент подання вимоги сукупно є власниками (власником) більше 10 відсотків голосуючих акцій товариства.»;

- у частині другій слова «ревізійної комісії (ревізора)» замінити словами «підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора)»;

5. У статті 6 Закону України «Про особливості утворення акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 49, ст.553):

1) у частині першій виключити слова «ревізійна комісія»;

2) у частині п'ятій слова «ревізійна комісія» замінити словами «підрозділ внутрішнього аудиту» та слова «ревізійної комісії» замінити словами «підрозділу внутрішнього аудиту»;

6. У частині першій статті 24 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 13, ст.222):

1) слова «Державному бюджеті України» замінити словами «державному бюджеті»;

2) викласти друге речення в такій редакції: «Кабінет Міністрів України затверджує положення та статuti державних господарських об'єднань, підприємств, установ та організацій, щодо яких здійснює

функції з управління, розмір асигнувань на їх утримання і граничну чисельність працівників. Кабінет Міністрів України призначає на посаду та звільняє з посади керівників державних господарських об'єднань, підприємств, установ та організацій, голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі щодо яких здійснює функції з управління, застосовує до них заходи дисциплінарної відповідальності у випадку, якщо на таких підприємствах або товариствах не створено наглядову раду.»;

7. Абзаци перший та другий частини п'ятої статті 5 Закону України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 4, ст.43) викласти в такій редакції:

«5. Для проведення перевірок фінансово-господарської діяльності ЕКА загальні збори акціонерів ЕКА обирають підрозділ внутрішнього аудиту ЕКА.

Підрозділ внутрішнього аудиту діє на підставі положення про нього, який затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, зміни і доповнення до положення про підрозділ внутрішнього аудиту ЕКА вносяться загальними зборами акціонерів ЕКА у порядку, визначеному законодавством України.».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Статути і внутрішні положення державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, утворених до набрання чинності цим Законом, підлягають приведенню у відповідність із цим Законом не пізніше як протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону; привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

Разумков Д.О.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мовчан Олексій Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000093E22E00DE058F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 351д9/1-2021/194143 від 14.06.2021

544564